

Հաստատված է
ՀՀ ԳԱԱ ԳԿՄԿ գիտական խորհրդի
«30» մայիսի 2014 թ. թիվ 63 նիստում
ՀՀ ԳԱԱ ԳԿՄԿ տնօրեն
_____ Ա. Սարգսյան

Կ Ա Ն Ո Ն Ա Կ Ա Ր Գ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ
ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ԳԻՏԱԿՐԹԱԿԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆԻ ԱՍՊԻՐԱՆՏՈՒՐԱՅԻ
ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ, ԴՈԿՏՈՐԱՆՏՈՒՐԱՅԻ ԵՎ ՀԱՅՑՈՐԴՈՒԹՅԱՆ
ՁԵՎԱԿԵՐՊՄԱՆ

Երևան 2014

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1.1. Սույն կանոնակարգը ընդունված է «ՀՀ բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության 3-րդ աստիճանում կրեդիտային համակարգի ներդրման մասին» օրենքի, «Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքի 5-րդ հոդվածի 7-րդ և 18-րդ հոդվածի 1-ին կետերի, ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի 2010 թվականի հուլիսի 21-ի N1167-Ն հրամանի և դրան կից «ՀՀ բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության երրորդ աստիճանում կրեդիտային համակարգի ներդրման մասին» ուղեցույցի պահանջներին համապատասխան:

1.2. Սույն կանոնակարգով սահմանվում է ՀՀ Գիտությունների ազգային ակադեմիայի գիտական կազմակերպությունների (այսուհետև՝ Կազմակերպություններ) ասպիրանտուրայում և դոկտորանտուրայում ընդունելության, ինչպես նաև հայցորդության ձևակերպման կարգը:

1.3. Ասպիրանտուրան, դոկտորանտուրան և հայցորդությունը հետբուհական կրթության համակարգում գիտամանկավարժական ու գիտական բարձր որակավորում ունեցող կադրերի պատրաստման ձևեր են, որոնք իրականացվում են ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության «ՀՀ բարձրագույն որակավորման հանձնաժողով» գործակալության՝(այսուհետև՝ ԲՈՀ) «Հայաստանի գիտական աստիճանաշնորհման անվանացանկին» համապատասխան մասնագիտություններով:

1.4. Ասպիրանտը բարձրագույն մասնագիտական կրթություն (մագիստրոսի կամ դիպլոմավորված մասնագետի որակավորում) ունեցող անձ է, ով սովորում է ասպիրանտուրայում՝ տեսական մասնագիտական գիտելիքները խորացնելու և գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճանի հայցման ատենախոսություն պատրաստելու, իսկ հետազոտողի հետբուհական մասնագիտական կրթության ծրագրի առկայության դեպքում՝ նաև համապատասխան որակավորման աստիճան ստանալու համար:

1.5. Դոկտորանտը գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան ունեցող անձ է, ով ընդունվել է դոկտորանտուրա՝ գիտությունների դոկտորի գիտական աստիճանի հայցման ատենախոսություն պատրաստելու համար:

1.6. Հայցորդը բարձրագույն մասնագիտական կրթություն (մագիստրոսի կամ դիպլոմավորված մասնագետի որակավորում) ունեցող անձ է, որը կազմակերպությանը կից պատրաստում է գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճանի հայցման ատենախոսություն:

**2. ԱՍՊԻՐԱՆՏՆԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ,
ԴՈԿՏՈՐԱՆՏՆԵՐԻ ԵՎ ՀԱՅՅՈՐԴՆԵՐԻ ՁԵՎԱԿԵՐՊՄԱՆ
ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳԸ**

2.1. Ասպիրանտուրա

2.1.1 Ասպիրանտուրա մրցութային կարգով կարող են ընդունվել ՀՀ այն քաղաքացիները, ովքեր ստացել են մագիստրոսի կամ դիպլոմավորված մասնագետի որակավորում:

2.1.2 Նախկինում ասպիրանտուրան ավարտած կամ ասպիրանտուրայից անհարգելի պատճառով ազատված անձինք կրկին պետպատվերով ասպիրանտուրա ընդունվել չեն կարող:

2.1.3 Ասպիրանտուրայի ընդունելության համար դիմորդը ավարտական տարվա ընթացքում պետք է հանձնած լինի օտար լեզվից և ինֆորմատիկայի և համակարգչից օգտվելու հիմունքներից տարբերակված ստուգարքներ՝ ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից տվյալ ուսումնական տարվա համար սահմանված ներքին շեմով բալային գնահատմամբ.

ա) անգլերեն՝ “TOEFL” դասընթացը և ստուգարքը կազմակերպում է Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը

բ) գերմաներեն՝ “Test DaF” դասընթացը և ստուգարքը կազմակերպում է DAAD-ը

գ) ֆրանսերեն՝ “TCF” դասընթացը և ստուգարքը կազմակերպում է “Alliance Francaise”-ը:

2.1.4 Օտար լեզվից և ինֆորմատիկայի և համակարգչից օգտվելու հիմունքներից քննությունների արդյունքները դիմումի և պահանջվող մյուս փաստաթղթերի հետ ներկայացվում են ասպիրանտուրայի բաժին՝ ընդունող հանձնաժողով:

2.1.5 ԳԿՄԿ տնօրենի հրամանով ասպիրանտուրայի ընդունելության կազմակերպման համար ստեղծվում է ընդունող (մանդատային) հանձնաժողով:

2.1.6 Ասպիրանտուրայի առկա ձևով ուսուցման համար մայիս ամսին՝ համաձայն ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից հատկացված տեղերի և առաջարկված ժամանակացույցի, ասպիրանտուրայի բաժնում կատարվում է դիմորդների փաստաթղթերի ընդունում, իսկ մասնագիտական քննությունները անցկացվում են հունիս ամսվա առաջին տասնօրյակի ընթացքում:

2.1.7 Ասպիրանտուրայի հեռակա ձևով ուսուցման համար փաստաթղթերի ընդունումը կատարվում է հոկտեմբեր ամսին, իսկ մասնագիտական քննությունները՝ նոյեմբեր ամսվա առաջին տասնօրյակի ընթացքում:

2.1.8 Ասպիրանտուրա ընդունվողը քննությունը մասնագիտությունից հանձնում է համապատասխան գիտական կազմակերպությունում:

2.1.9 Ասպիրանտուրա ընդունվելու դիմումը հասցեագրվում է ՀՀ ԳԱԱ Գիտակրթական միջազգային կենտրոնի տնօրենին:

2.1.10 Դիմումին կից անհրաժեշտ է ներկայացնել (երկու օրինակից) հետևյալ փաստաթղթերը՝

2.1.11 բարձրագույն կրթության մասին դիպլոմի և նրա հավելվածի պատճենները (եթե դրանք դեռևս ստացված չեն, ապա համապատասխան տեղեկանք բուհից)

- 2.1.12 կադրերի հաշվառման անձնական թերթիկ
- 2.1.13 ինքնակենսագրություն
- 2.1.14 երեք լուսանկար (3x4 չափի), որից երկուսը փակցված անձնական թերթիկներին
- 2.1.15 օտար լեզվի և ինֆորմատիկայի տարբերակված ստուգարքների վերաբերյալ համապատասխան տեղեկանքներ
- 2.1.16 տեղեկանք թեկնածուական քննությունների հանձնման մասին , եթե դրանք հանձնված են/
- 2.1.17 հրատարակված գիտական աշխատանքների, գյուտերի, հայտնագործությունների և գիտահետազոտական աշխատանքների մասին հաշվետվությունների ցանկ, վերջինի բացակայության դեպքում՝ ռեֆերատ դիմած մասնագիտության գծով: Մագիստրատուրա ավարտածները կարող են ներկայացնել մագիստրոսական թեզը (մեկ օրինակ)
- 2.1.18 երկու թղթապանակ:
- 2.1.19 Անձնագրի, զինվորական գրքույկի, բարձրագույն կրթության մասին դիպլոմի բնօրինակները ներկայացվում են անձամբ:
- 2.1.20 Մասնագիտական քննությունները անցկացվում են ԳԱԱ համապատասխան գիտական կազմակերպությունում ձևավորված մասնագիտական քննական հանձնաժողովում: Մասնագիտական քննության անցկացումն արձանագրվում է ընդունվողի քննական թերթում, որտեղ նշվում են առաջադրված հարցերը և ստացված գնահատականը: Քննական թերթում ստորագրում են հանձնաժողովի նախագահը և հանձնաժողովի անդամները (2-ից ոչ պակաս): Մասնագիտական քննությունը հանձնված է համարվում, եթե դիմորդը ստացել է առնվազն «13» միավոր «20» միավորանոց սանդղակով կամ «4» միավոր «5» միավորանոց սանդղակով:
- 2.1.21 Մասնագիտական քննությունից «բավարար» գնահատական ստացած դիմորդը զրկվում է ասպիրանտուրա ընդունվելու իրավունքից:
Քննության վերահանձնում չի թույլատրվում:
- 2.1.22 Մասնագիտական քննության արդյունքը դիմորդի ցանկությամբ կարող է ուժի մեջ մնալ նաև հաջորդ տարվա ընդունելության համար:
- 2.1.23 Դիմորդը քննությանը ներկայանում է անձը հաստատող փաստաթղթով:

2.1.24 Մրցույթի անցկացում

2.1.25 Մրցույթն իրականացվում է ըստ մասնագիտական քննությունից ստացած գնահատականի: Մասնագիտական քննությունից ստացած հավասար գնահատականների դեպքում հաշվի են առնվում հետևյալ ցուցանիշները, ըստ հերթականության.

- ա) օտար լեզվի և ինֆորմատիկայի և համակարգչից օգտվելու հիմունքների տարբերակված ստուգարքից ստացած գնահատականները (գումարային ձևով)
- բ) հրատարակված գիտական աշխատանքների քանակը,
- գ) մագիստրոսի կամ դիպլոմավորված մասնագետի դիպլոմի ներդիրում գրանցված բոլոր գնահատականների միջինը
- դ) մագիստրոսական ավարտական աշխատանքի պաշտպանության կամ դիպլոմավորված մասնագետի դիպլոմային աշխատանքի գնահատականը

ե/ միջազգային կամ հանրապետական ուսանողական առարկայական մրցույթներում կամ օլիմպիադաներում ստացած դիպլոմները կամ միջազգային գիտաժողովներում մասնակցության զեկուցումները:

2.1.26 Ասպիրանտի ընդունելության մասին որոշումը կայացնում է ՀՀ ԳԱԱ Նախագահությունը, ընդունումը կատարվում է համապատասխան գիտական կազմակերպության տնօրենի հրամանով:

2.2. Դոկտորանտուրա

2.2.1 Դոկտորանտուրա ընդունվում են ՀՀ այն քաղաքացիները, ովքեր ունեն գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան: Դոկտորանտի պատրաստումն իրականացվում է առկա ուսուցման ձևով, որի ժամկետը 3 տարի է:

2.2.2 Դոկտորանտուրա ընդունվողները ներկայացնում են տվյալ գիտական կազմակերպությունում գիտական հիմնարար կամ կիրառական հետազոտությունների ծրագիր (նախագիծ):

2.2.3 Դոկտորանտուրա ընդունվելու համար դիմումները տրվում են համապատասխան գիտական կազմակերպության ղեկավարի անունով՝ կցելով հետևյալ փաստաթղթերը.

ա) գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճանի վկայագրի պատճենը (այլ երկրներում գիտական աստիճանի վկայագիր ստացածների համար՝ նաև ԲՈՀ-ի կողմից համապատասխանեցման վկայագիրը)

բ) դոկտորական ատենախոսության ծավալուն պլանը

գ) կադրերի հաշվառման թերթիկ, ինքնակենսագրություն և 3 լուսանկար (3x4 չափսի)

դ) հրատարակված գիտական աշխատությունների, գյուտերի և հայտնագործությունների, ինչպես նաև կատարված գիտահետազոտական աշխատանքների հաշվետվությունների ցանկը:

2.2.4 Անձնագիրը և գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճանի վկայագիրն ընդունվողը ներկայացնում է անձամբ:

2.2.5 Գիտական կազմակերպության համապատասխան բաժինը փաստաթղթերի քննարկման հիման վրա ներկայացնում է եզրակացություն, որի դրական արդյունքի դեպքում կազմակերպության գիտական խորհուրդը որոշում է ընդունում՝ թեկնածուին դոկտորանտուրա ընդունելու մասին, որը հաստատում է կազմակերպության ղեկավարը: Դոկտորանտի ընդունումը ձևակերպվում է գիտական կազմակերպության ղեկավարի հրամանով:

2.3. Հայցորդություն

2.3.1 Թեկնածուական ատենախոսության վրա աշխատող հայցորդներ կարող են լինել բարձրագույն կրթություն ունեցող անձինք: Հայցորդներին ատենախոսությունն ավարտելու և որակավորման քննությունները հանձնելու համար հատկացվող առավելագույն ժամկետը 5 տարի է:

2.3.2 Հայցորդների ձևակերպումը կատարվում է ԳԱԱ համապատասխան գիտական կազմակերպության ղեկավարի հրամանով:

2.3.3 Կազմակերպության ղեկավարը, հայցորդի և նախատեսվող գիտական ղեկավարի հետ հարցազրույցի արդյունքների և համապատասխան բաժնի եզրակացության հիման վրա, ԲՈՀ-ի կողմից հաստատված կարգին համապատասխան, հրամանագրում է հայցորդին՝ հաստատելով ատենախոսության թեման և գիտական ղեկավարին:

2.3.4 Հայցորդությունը ԳԱԱ կազմակերպություններում իրականացվում է վճարովի և անվճար հիմունքներով, տվյալ գիտական կազմակերպության սահմանած կարգով: